

Mededeling

Brussel, 12 juli 2022

Kenmerk: NBB_2022_19

uw correspondent:
Nicolas Strypstein
tel. +32 2 221 44 74
Nicolas.Strypstein@nbb.be

Mededeling over de uitoefening van externe functies door de leiders en de verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van gereguleerde ondernemingen

Toepassingsveld

- kredietinstellingen naar Belgisch recht en bijkantoren in België van kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een derde land;
- beursvennootschappen naar Belgisch recht en bijkantoren in België van beursvennootschappen die ressorteren onder het recht van een derde land;
- verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht en bijkantoren in België van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen die ressorteren onder het recht van een derde land;
- depositobanken naar Belgisch recht;
- instellingen naar Belgisch recht die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling en bijkantoren in België van dergelijke instellingen die ressorteren onder het recht van een derde land;
- (gemengde) financiële holdings naar Belgisch recht; en
- verzekeringsholdings naar Belgisch recht.

Deze instellingen worden hierna “financiële instellingen” genoemd.

Samenvatting

De wetten inzake prudentieel toezicht bepalen dat leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van financiële instellingen de nodige tijd moeten besteden aan de uitoefening van hun functies in die instellingen en regelen bijgevolg hun recht om andere functies buiten deze instellingen uit te oefenen. In deze mededeling worden de beginselen en de reikwijdte van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake externe functies in herinnering gebracht en worden de praktische gevolgen ervan uiteengezet.

Wettelijke basis

- voor kredietinstellingen naar Belgisch recht en hun bijkantoren in het buitenland, bijkantoren in België van kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een derde land en (gemengde) financiële holdings naar Belgisch recht: de artikelen 60, §4, 61, §1, 62, 212 en 335 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;
- voor beursvennootschappen naar Belgisch recht en hun bijkantoren in het buitenland, en bijkantoren in België van beursvennootschappen die ressorteren onder het recht van een derde land: de

artikelen 60, §4, 61, §1, 62, 525, 573, 574 en 575 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

- voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht en hun bijkantoren in het buitenland, bijkantoren in België van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen die ressorteren onder het recht van een derde land en verzekeringsholdings naar Belgisch recht: de artikelen 82, §1, 83, 443 en 470 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen; en
- voor depositobanken naar Belgisch recht, instellingen naar Belgisch recht die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling en bijkantoren in België van dergelijke instellingen die ressorteren onder het recht van een derde land: artikel 15 van het koninklijk besluit van 26 september 2005 houdende het statuut van de vereffeninginstellingen en de met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen.

Structuur

Deze mededeling is als volgt ingedeeld:

1. Toepassingsgebied
2. Beginselen van de regeling voor externe functies
 - 2.1. Beperkingen van de vrijheid om een externe functie uit te oefenen
 - 2.1.1. Kwalitatieve beperkingen die gelden voor alle financiële instellingen
 - 2.1.2. Kwantitatieve beperkingen die gelden voor significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014
 - 2.2. Voorwaarden voor de uitoefening van externe functies
 - 2.2.1. Invoering van interne regels
 - 2.2.2. Toestemming op basis van een dossier
 - 2.2.3. Regels in verband met de beschikbaarheid
 - 2.2.4. Regels in verband met belangenconflicten
 - 2.2.5. Specifieke regels voor genoteerde vennootschappen
 - 2.2.6. Openbaarmaking van externe functies
3. Informatieverstrekking aan de Bank
 - 3.1. Interne regels
 - 3.2. Kennisgeving aan de Bank van de externe functies die door de leiders worden uitgeoefend
 - 3.2.1. Passende organisatie
 - 3.2.2. Platform voor kennisgeving aan de Bank
4. Toezicht
 - 4.1. Door de instelling
 - 4.2. Door de toezichthouder
5. Toepassing van deze mededeling

Geachte mevrouw
Geachte heer

De wetten die het toezicht regelen op de financiële instellingen waaraan deze mededeling is gericht¹ bepalen dat leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties de nodige tijd moeten besteden aan de uitoefening van hun functies in deze instellingen en regelen bijgevolg ook hun recht om andere functies buiten deze instellingen uit te oefenen.

De regeling voor externe functies² is niet nieuw, maar werd onlangs herzien naar aanleiding van de inwerkingtreding van de wet van 27 juni 2021³, die met name het toepassingsgebied *ratione personae* ervan heeft uitgebreid tot de verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van de financiële instellingen waaraan deze mededeling is gericht.

Rekening houdend met deze ontwikkeling heeft de Nationale Bank van België (hierna "de Bank") onlangs haar reglement inzake externe functies geactualiseerd. Het vroegere reglement van de Bank van 6 december 2011 werd ingetrokken en vervangen door het reglement van 9 november 2021 met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders en verantwoordelijke [sic] voor een onafhankelijke controlefunctie van gereguleerde ondernemingen (hierna "het reglement van 9 november 2021")⁴.

In deze mededeling worden de beginselen en de reikwijdte van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake externe functies in herinnering gebracht en worden de praktische gevolgen ervan uiteengezet.

1. Toepassingsgebied

1.1. Toepassingsgebied *ratione personae*

De wettelijke regeling inzake externe functies geldt voor:

1. niet-uitvoerende bestuurders,
2. leden van het directiecomité (al dan niet bestuurders);
3. verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties; en
4. effectieve leiders (in de zin van het reglement van 9 november 2021; zie hieronder).

In het reglement van 9 november 2021 wordt het begrip "effectieve leider" gedefinieerd als een persoon die deelneemt aan de effectieve leiding van de instelling, namelijk (i) wanneer er een directiecomité is opgericht, een lid van het directiecomité en iedere andere persoon van een hiërarchisch niveau net daaronder, voor zover die persoon een rechtstreekse en doorslaggevende invloed kan uitoefenen op het beheer van alle of bepaalde activiteiten van de instelling, met inbegrip van de leiders van bijkantoren in het buitenland; of (ii) wanneer er geen directiecomité is opgericht, de personen die een rechtstreekse en doorslaggevende invloed kunnen uitoefenen op het beheer van alle of bepaalde activiteiten van de instelling. Op grond van deze definitie moet de concrete afbakening van het toepassingsgebied *ratione personae* van de bepalingen inzake de uitoefening van externe functies door effectieve leiders geval per geval worden vastgesteld voor elke betrokken instelling, rekening houdend met haar eigen regels en haar eigen governance-organisatie. Bijgevolg raadt de Bank het directiecomité of, wanneer er geen directiecomité is, het wettelijk bestuursorgaan van elke instelling aan om, via een formele beslissing die rekening houdt met de effectieve besluitvorming over de ontwikkeling van haar activiteiten, de lijst (met namen of functies) op te stellen van de personen die, hoewel zij niet de hoedanigheid van bestuurder

¹ En meer bepaald de volgende artikelen: (i) de artikelen 61, §1, 62, 335, 525, 573, 574 en 575 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen; (ii) de artikelen 82, §1, 83, 443 en 470 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen; en (iii) artikel 15 van het koninklijk besluit van 26 september 2005 houdende het statuut van de vereffeningsinstellingen en de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen.

² Met "externe functie" wordt elke functie bedoeld die buiten de instelling wordt uitgeoefend, hetzij binnen de groep waartoe de instelling behoort, hetzij daarbuiten.

³ Wet van 27 juni 2021 houdende diverse financiële bepalingen.

⁴ Reglement dat werd goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 8 februari 2022, dat in het Belgisch Staatsblad van 25 februari 2022 werd bekendgemaakt.

hebben, toch als effectieve leiders van de instelling moeten worden aangemerkt. Die lijst moet worden geactualiseerd hetzij wanneer het besluitvormingsproces wordt gewijzigd, hetzij bij elke wijziging in de samenstelling van de effectieve leiding. De Bank zal die formele beslissing onderzoeken in het kader van de uitoefening van haar a posteriori toezicht op externe functies.

De leiders van bijkantoren in België van instellingen die ressorteren onder het recht van een derde land (Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte) zijn onderworpen aan de bepalingen inzake externe functies die gelden voor effectieve leiders.

1.2. Toepassingsgebied ratione materiae

De regeling inzake externe functies heeft betrekking op de mandaten en functies van bestuur of beleid die leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van financiële instellingen buiten deze instellingen mogen uitoefenen in:

- vennootschappen met industriële, commerciële of financiële activiteiten;
- ondernemingen met een andere vorm naar Belgisch of buitenlands recht, die industriële, commerciële of financiële activiteiten uitoefenen; of
- Belgische of buitenlandse openbare instellingen met industriële, commerciële of financiële activiteiten.

Verenigingen⁵ en stichtingen vallen buiten het toepassingsgebied van de wettelijke bepalingen.

2. Beginselen van de regeling voor externe functies

De wettelijke en reglementaire bepalingen inzake externe functies verlenen aan de leiders en de verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van de financiële instellingen de **princiële toestemming** om, al dan niet in naam van de instelling, mandaten als bestuurder of zaakvoerder waar te nemen in, dan wel deel te nemen aan het bestuur of het beleid in een vennootschap, een onderneming met een andere vorm naar Belgisch of buitenlands recht of een Belgische of buitenlandse openbare instelling met industriële, commerciële of financiële activiteiten, onder de **voorwaarden** en binnen de **grenzen** waarin door of krachtens de toezichtswetten is voorzien.

2.1. Beperkingen van de vrijheid om een externe functie uit te oefenen

De toezichtswetten voorzien voor de uitoefening van externe functies in kwalitatieve beperkingen, die gelden voor alle financiële instellingen waarop deze mededeling betrekking heeft, en in kwantitatieve beperkingen, die gelden voor significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014 en (gemengde) financiële holdings die aan het hoofd staan van een groep die een significante kredietinstelling omvat.

2.1.1. Kwalitatieve beperkingen die gelden voor alle financiële instellingen

De volgende drie kwalitatieve beperkingen gelden voor alle financiële instellingen waarop deze mededeling betrekking heeft.

- a) De mandatarissen van een vennootschap die worden benoemd op voordracht van de instelling moeten leden van het directiecomité van de instelling zijn⁶, dan wel personen die door het directiecomité zijn aangewezen.

Deze beperking betreft de uitoefening van een bestuursmandaat op voordracht van een instelling als gevolg van een deelneming die zij in het kapitaal van de betrokken vennootschap bezit. In ruimere zin betreft zij echter ook de mandaten van vertegenwoordiger van de instelling wanneer deze zelf bestuurder is van een andere vennootschap – al dan niet als gevolg van een deelneming die zij bezit –, alsook de gevallen waarin de instelling, onafhankelijk van een deelneming die zij bezit, om welke reden ook, een vertegenwoordiger dient voor te dragen voor de uitoefening van een bestuursmandaat in de derde vennootschap. De voorgedragen persoon moet niet noodzakelijk worden gekozen uit de leden van het directiecomité van de instelling (of van de effectieve leiding wanneer er geen directiecomité is). Ook andere personen, die al dan niet medewerkers van de instelling zijn, kunnen worden voorgedragen. Wat echter wel van belang is, is dat de beslissing om een persoon voor te dragen, wordt genomen door het

⁵ Met uitzondering van onderlinge verenigingen voor verzekeringen.

⁶ Of, indien er geen directiecomité is, leden van de effectieve leiding.

directiecomité van de instelling. Wat de voordracht van een niet-uitvoerende bestuurder van de instelling betreft, dient rekening te worden gehouden met de hieronder toegelichte beperking, op grond waarvan dergelijke bestuurders enkel niet-uitvoerende mandaten mogen uitoefenen in vennootschappen waarin de instelling een deelneming bezit.

- b) De niet-uitvoerende bestuurders van de instelling mogen geen bestuurders zijn van een vennootschap waarin de instelling een deelneming bezit, tenzij zij niet deelnemen aan het dagelijks bestuur van die vennootschap.

Deze beperking is gebaseerd op het beginsel dat niet-uitvoerende bestuurders zich niet mogen mengen in het bestuur van de instelling en behelst aldus een verbod om rechtstreeks of onrechtstreeks een mandaat uit te oefenen dat een deelname impliceert aan het dagelijks bestuur van de vennootschap waarin de instelling een (rechtstreekse of onrechtstreekse) deelneming bezit. Omgekeerd mogen de uitvoerende leiders van de dochterondernemingen van een instelling geen niet-uitvoerende bestuursmandaten uitoefenen in die instelling.

Die beperking geldt niet voor de leiders van bijkantoren in België van buitenlandse kredietinstellingen, beursvennootschappen of verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die ressorteren onder het recht van Staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte, aangezien zij een uitvoerende functie uitoefenen in het bijkantoor.

- c) Leden van het directiecomité, of, indien er geen directiecomité is, personen die deelnemen aan de effectieve leiding van de instelling, mogen enkel in de limitatief in de wet opgesomde gevallen een mandaat uitoefenen dat een deelname impliceert aan het dagelijks bestuur van andere vennootschappen.

i. Algemene regels

Leden van het directiecomité of, indien er geen directiecomité is, personen die deelnemen aan de effectieve leiding van een instelling, mogen binnen de in de interne regels van de instelling vastgestelde grenzen en voorwaarden externe functies uitoefenen die geen deelname impliceren aan het dagelijks bestuur van een vennootschap, ongeacht welke activiteiten deze vennootschappen verricht.

Krachtens de wettelijke en reglementaire bepalingen is de uitoefening door die personen van externe functies die een deelname impliceren aan het dagelijks bestuur, enkel toegestaan als het functies betreft bij andere vennootschappen die activiteiten verrichten die limitatief zijn opgesomd in die bepalingen. Die opsomming is grotendeels identiek in alle betrokken wetgevingen en regelgevingen, maar met een aantal belangrijke verschillen.

De Bank is niet bevoegd om afwijkingen toe te staan van de verplichting tot naleving van de voornoemde beperkingen die door de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen worden opgelegd.

ii. Leden van het directiecomité, of, indien er geen directiecomité is, personen die deelnemen aan de effectieve leiding van kredietinstellingen, beursvennootschappen en financiële holdings en sterk door bankieren bepaalde gemengde financiële holdings

Artikel 62, §6 van de wet van 25 april 2014 betreft de externe functies die worden uitgeoefend:

1° in een vennootschap als bedoeld in artikel 89, lid 1 van Verordening nr. 575/2013⁷, waarmee de instelling nauwe banden heeft;

Met “vennootschap als bedoeld in artikel 89, lid 1 van Verordening nr. 575/2013” wordt bedoeld:

- a) een entiteit uit de financiële sector; en
- b) een onderneming die geen entiteit uit de financiële sector is en naar het oordeel van de bevoegde autoriteit een van de volgende activiteiten uitoefent:
 - i) werkzaamheden die rechtstreeks in het verlengde van het bankbedrijf liggen;
 - ii) nevendiensten van het bankbedrijf;
 - iii) leasing, factoring, beheer van beleggingsfondsen, beheer van diensten op het gebied van gegevensverwerking, of andere, soortgelijke werkzaamheden.

⁷ Verordening nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

Het begrip "nauwe banden" wordt in artikel 3, 27° van de wet van 25 april 2014 gedefinieerd als:

- a) een situatie waarin een deelnemingsverhouding bestaat; of
- b) een situatie waarin ondernemingen verbonden ondernemingen zijn; of
- c) een band van dezelfde aard als bedoeld in de punten a) en b) hierboven tussen een natuurlijke persoon en een rechtspersoon.

2° in een instelling voor collectieve belegging die geregeld is bij statuten in de zin van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, of in een instelling voor collectieve belegging die geregeld is bij statuten in de zin van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders;

3° in een patrimoniumvennootschap⁸ waarin het betrokken lid van het directiecomité of de betrokken effectieve leider of met hen verbonden personen in het kader van het normale beheer van hun vermogen een significant belang bezitten.

iii) Leden van het directiecomité, of, indien er geen directiecomité is, personen die deelnemen aan de effectieve leiding van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, verzekeringsholdings en sterk door verzekeringen bepaalde gemengde financiële holdings

Krachtens artikel 83, §6 van de wet van 13 maart 2016 mogen de leden van het directiecomité, of, indien er geen directiecomité is, de personen die deelnemen aan de effectieve leiding van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, verzekeringsholdings en sterk door verzekeringen bepaalde gemengde financiële holdings, externe functies die een deelname impliceren aan het dagelijks bestuur uitoefenen in dezelfde vennootschappen als opgesomd in punt ii. hierboven⁹, alsook in ondernemingen waarvan de activiteiten in het verlengde liggen van de verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten.

Als voorbeelden vermeldt de wet de bemiddeling in verzekeringen of herverzekeringsactiviteiten of de schaderegeling.

De beoordeling of de activiteiten van een derde onderneming al dan niet in het verlengde liggen van de verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten, behoort in de eerste plaats tot de verantwoordelijkheid van de bevoegde organen van de betrokken verzekerings- of herverzekeringsonderneming / verzekeringsholding / gemengde financiële holding, en geschiedt onder het a posteriori toezicht van de Bank. Belangrijk is dat bij die beoordeling naar behoren rekening wordt gehouden met de prudentiële doelstellingen (vooral wat de geschiktheid van de leden van het directiecomité en de effectieve leiders betreft) die ten grondslag liggen aan de regeling inzake de uitoefening van externe uitvoerende functies door de personen die deelnemen aan de effectieve leiding van verzekeringsondernemingen. In die optiek moet dan ook rekening worden gehouden met de activiteiten die effectief worden uitgeoefend door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming / verzekeringsholding / gemengde financiële holding waarbij functies op het niveau van de effectieve leiding worden uitgeoefend, om te beoordelen of de activiteiten van een derde onderneming al dan niet in het verlengde liggen van de verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten.

De wet bepaalt ook dat de personen die deelnemen aan de effectieve leiding van een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand daarenboven mogen deelnemen aan het dagelijks bestuur van een ziekenfonds, van een landsbond van ziekenfondsen of van een andere maatschappij van onderlinge bijstand als bedoeld in de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, waarbij de leden van deze verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand zich kunnen aansluiten. Dit geldt logischerwijze ook voor de leden van het directiecomité van een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand.

⁸ Met "patrimoniumvennootschappen" worden vennootschappen bedoeld waarvan het bedrijf zich beperkt tot het beheer van het in die vennootschappen ondergebrachte vermogen, met uitsluiting van alle andere industriële, commerciële of dienstverlenende activiteiten.

⁹ Voor de verzekeringen wordt het begrip "nauwe banden" gedefinieerd in artikel 15, 41° van de wet van 13 maart 2016.

iv. Leden van het directiecomité, of, indien er geen directiecomité is, personen die deelnemen aan de effectieve leiding van depositobanken en instellingen die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling

Voor depositobanken en instellingen die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling is de reeks vennootschappen waarvan de leden van het directiecomité en, indien er geen directiecomité is, de effectieve leiders het dagelijks bestuur mogen waarnemen, op restrictievere wijze gedefinieerd. Naast de in punt ii. hierboven bedoelde patrimoniumvennootschappen, zijn de enige vennootschappen die in aanmerking komen immers de vennootschappen als bedoeld in artikel 20, §2 van het koninklijk besluit van 26 september 2005, namelijk de vennootschappen waarmee de depositobank / de ondersteuning verlenende instelling nauwe banden heeft, en:

- die de werkzaamheden verrichten van centrale effectenbewaarinstelling of instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling,
- waarvan de werkzaamheden zich situeren in het kader van of rechtstreeks aansluiten bij de diensten die worden verricht door centrale effectenbewaarinstellingen en instellingen die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling, dan wel bijkomend of aanvullend zijn,
- die kredietinstellingen zijn,
- die beursvennootschappen zijn,
- waarvan het doel in hoofdzaak bestaat in het aanhouden van deelnemingen in dergelijke vennootschappen, of
- waarin de Bank de verwerving van een deelneming heeft toegestaan.

Leden van het directiecomité en effectieve leiders van depositobanken en ondersteuning verlenende instellingen mogen daarentegen geen functies uitoefenen die een deelname impliceren aan het dagelijks bestuur bij andere vennootschappen als bedoeld in artikel 89, lid 1 van Verordening nr. 575/2013.

2.1.2. Kwantitatieve beperkingen die gelden voor significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014

De kwantitatieve beperkingen die gelden voor significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014 en voor (gemengde) financiële holdings die aan het hoofd staan van een groep die een significante kredietinstelling omvat, zijn opgenomen in artikel 62, §5, tweede zin en §6, tweede zin *juncto* artikel 62, §§7 en 9¹⁰ van de wet van 25 april 2014.

a) Toepassingsgebied:

De kwantitatieve beperkingen hebben een specifiek toepassingsgebied ten opzichte van het in punt 1 hierboven beschreven toepassingsgebied:

- Toepassingsgebied *ratione personae*:

De kwantitatieve beperkingen gelden voor

- o niet-uitvoerende bestuurders; en
- o leden van het directiecomité, en, indien er geen directiecomité is, de effectieve leiding

... van een significante kredietinstelling in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014, van een (gemengde) financiële holding die aan het hoofd staat van een groep die een significante kredietinstelling omvat of van een bijkantoor uit een derde land¹¹.

¹⁰ Evenals in de artikelen 212 en 335, 3° voor (gemengde) financiële holdings en bijkantoren uit derde landen. Voor (gemengde) financiële holdings die aan het hoofd staan van een groep die een significante kredietinstelling omvat, zij opgemerkt dat artikel 212 van de wet van 25 april 2014 verwijst naar artikel 62, §5, eerste zin en §§6 tot 9.

¹¹ Wanneer een bestuurder binnen één en dezelfde groep zowel een mandaat uitoefent in een significante instelling in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014 (kredietinstelling of [gemengde] financiële holding) als in een niet-significante instelling (kredietinstelling of [gemengde] financiële holding), kan het zijn dat een cumul van externe mandaten uitgaand van het mandaat in de eerstgenoemde instelling niet is toegelaten omdat de kwantitatieve beperkingen van artikel 62 van de wet van 25 april 2014 in dat geval van toepassing zijn, maar uitgaand van het mandaat in de tweede instelling wel is toegelaten omdat de kwantitatieve beperkingen in dat geval niet gelden. In dit geval wordt de strengste regel toegepast.

- Toepassingsgebied ratione materiae:

De kwantitatieve beperkingen betreffen externe mandaten als bestuurder of zaakvoerder in een vennootschap¹², tenzij het mandaat binnen de kredietinstelling wordt uitgeoefend ter vertegenwoordiging van een lidstaat.

b) Basisregels

Overeenkomstig de wet van 25 april 2014 gelden de volgende kwantitatieve beperkingen:

- Voor niet-uitvoerende bestuurders:
 - o drie mandaten die geen deelname aan het dagelijks bestuur impliceren, of
 - o één mandaat dat een deelname aan het dagelijks bestuur impliceert en één mandaat dat geen deelname aan het dagelijks bestuur impliceert;
- Voor uitvoerende bestuurders:
 - o twee mandaten die geen deelname aan het dagelijks bestuur impliceren.

Anders geformuleerd komt dit erop neer dat er twee kwantitatieve maxima gelden: 1 uitvoerend en 2 niet-uitvoerend mandaten OF 4 niet-uitvoerend mandaten, met inbegrip van het mandaat dat binnen de kredietinstelling wordt uitgeoefend.

Deze maxima vormen evenwel geen recht. De Bank kan als prudentieel toezichthouder minder mandaten toestaan op grond van het principe van de tijdsbesteding.

Alle mandaten binnen dezelfde groep tellen als één mandaat. Voor de concrete interpretatie van het begrip “groep” zij verwezen naar punt c) hieronder.

De toezichthouder (de Bank of de ECB) kan bij wijze van afwijking één bijkomend niet-uitvoerend mandaat toestaan. Indien de instelling van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, dient zij hiertoe een gedocumenteerd dossier voor te leggen aan de toezichthouder. De toezichthouder zal dit analyseren en beoordelen vanuit de invalshoek “tijdsbesteding”.

c) Begrip “groep” en bevoorrechte telling

Voor de toepassing van de kwantitatieve beperkingen inzake cumul wordt de uitoefening van verschillende mandaten, die al dan niet een deelname aan het dagelijks bestuur impliceren, in ondernemingen die deel uitmaken van de groep waartoe de kredietinstelling behoort of van een andere groep, als één enkel mandaat beschouwd (artikel 62, §9, eerste lid van de wet van 25 april 2014). Het effect van deze regel wordt in deze mededeling “bevoorrechte telling” genoemd.

j) Definitie van “groep” – vertrekpunt en reikwijdte

Artikel 62, §9, tweede lid van de wet van 25 april 2014 definieert het begrip “groep” voor de toepassing van de verschillende bepalingen van artikel 62. “Groep” wordt in dit artikel gedefinieerd als “een geheel van ondernemingen dat gevormd wordt door een moederonderneming, haar dochterondernemingen, de ondernemingen waarin de moederonderneming of haar dochterondernemingen rechtstreeks of onrechtstreeks een deelneming aanhouden in de zin van artikel 3, 26° van deze wet, alsook de ondernemingen waarmee een consortium wordt gevormd en de ondernemingen die door deze laatste ondernemingen worden gecontroleerd of waarin deze laatste ondernemingen een deelneming aanhouden in de zin van artikel 3, 26° van deze wet”.

Uit de bovenstaande definitie kan worden afgeleid dat “groep” zowel kan slaan op een verticale constellatie (vertrekkende vanuit een moederonderneming kijkt men neerwaarts naar haar dochterondernemingen), als op een horizontale constellatie (in geval van een consortium).

In geval van een verticale constellatie is het hoogste vertrekpunt van de groep waartoe de kredietinstelling zelf behoort de entiteit die het vertrekpunt is van de prudentiële geconsolideerde positie op EER-niveau. In dit verband zij verwezen naar de definities in artikel 164, §2, 3°, 4°, 6°, 7°, 9° en 10° van de wet van 25 april 2014.

In geval van een verticale constellatie is de reikwijdte gebaseerd op de boekhoudkundige consolidatie. De hogervermelde definitie van “groep” bevat immers op haar beurt een aantal begrippen die worden gedefinieerd in artikel 3, 26° van de wet van 25 april 2014, namelijk de begrippen “moederonderneming”,

¹² Met uitzondering van verenigingen en stichtingen.

“dochteronderneming” en “deelneming”. Dit artikel bevat ook een definitie van het begrip “controle”, dat nodig is voor de definitie van de begrippen “moederonderneming” en “dochteronderneming”. Ten slotte bevat artikel 3, 26° van de wet van 25 april 2014 ook een definitie van het begrip “verbonden ondernemingen”, die vereist is voor de definitie van “consortium”. Er wordt ook verwezen naar de algemene vennootschapsrechtelijke definities die opgenomen zijn in de uitvoeringsbesluiten van artikel 106, §1 van de wet van 25 april 2014 (koninklijke besluiten van 23 september 1992 op de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van kredietinstellingen).

ii) Soorten groepen die kunnen genieten van de bevoorrechte telling

In tegenstelling tot vroeger¹³ slaat artikel 62, §9, eerste lid van de wet van 25 april 2014 op alle groepen, d.w.z. de groep waartoe de kredietinstelling behoort en andere groepen.

iii) Wijze van tellen

Wanneer er binnen de groep één enkel mandaat wordt uitgeoefend dat een deelname aan het dagelijks bestuur impliceert, worden alle mandaten die worden uitgeoefend in ondernemingen of entiteiten die deel uitmaken van die groep, beschouwd als één enkel mandaat dat een deelname aan het dagelijks bestuur impliceert. In geval van een combinatie van uitvoerende en niet-uitvoerende mandaten is het uitvoerend mandaat dus de belangrijkste factor. Een uitvoerend mandaat vergt immers meer tijd¹⁴.

Het is mogelijk dat een bestuurder vanuit één en hetzelfde standpunt (d.w.z. in één enkele kredietinstelling) een beroep doet op meerdere bevoorrechte tellingen, bijvoorbeeld op grond van het feit dat hij behoort tot verschillende groepen die van elkaar onderscheiden zijn. In dat geval worden de verschillende bevoorrechte tellingen afzonderlijk beschouwd, en worden ze dus niet als eenzelfde mandaat behandeld.

iv) Toepassing op het niveau van de financiële holding

De bepalingen inzake governance die een rechtstreeks effect hebben op de rechtspersoonlijkheid van de (gemengde) financiële holding zijn opgenomen in artikel 212 van de wet van 25 april 2014. Wat de externe functies betreft, wordt in artikel 212 verwezen naar: “[artikel] 62, §§1 tot 4, §5, eerste zin, en §§6 tot 9, ...”. Uitvoerende bestuurders van dergelijke holdings, die onderworpen zijn aan de beperkingen inzake cumul (in tegenstelling tot de niet-uitvoerende bestuurders, voor wie de beperkingen inzake cumul niet gelden) komen derhalve ook in aanmerking voor de bevoorrechte telling wanneer zij meerdere mandaten uitoefenen binnen een groep.

d) Patrimoniumvennootschappen

Patrimoniumvennootschappen waarvan het doel beperkt is tot het louter normale beheer van het familiaal vermogen, vallen buiten de scope van de kwantitatieve beperkingen inzake cumul.

Er zij opgemerkt dat vroeger een onderscheid werd gemaakt tussen patrimoniumvennootschappen met een burgerlijk doel en patrimoniumvennootschappen met een handelsdoel, en dat alleen de laatstgenoemde in aanmerking moesten worden genomen voor de berekening van de kwantitatieve beperkingen inzake cumul. Dit onderscheid werd opgeheven door de wet van 15 april 2018 en is dus niet langer van toepassing: om te bepalen of een patrimoniumvennootschap al dan niet buiten de scope van de kwantitatieve beperkingen inzake cumul (“nultelling”) valt, moet in de statuten van de betrokken patrimoniumvennootschap worden nagegaan of zij als doel het beheer van familiaal vermogen heeft. Als dat het geval is, valt zij buiten de scope van deze beperkingen.

De instelling moet haar (kandidaat-)bestuurders dus verzoeken haar alle nodige informatie te bezorgen zodat zij kan nagaan of de betrokken patrimoniumvennootschap al dan niet in aanmerking komt voor een vrijstelling van de toepassing van de voornoemde beperkingen.

¹³ Artikel 62, §9, eerste lid werd gewijzigd bij de wet van 18 december 2015. Vóór die datum beperkte het toepassingsgebied zich tot de groep waartoe de kredietinstelling behoort en groepen waarvan een onderneming een nauwe band heeft met de kredietinstelling of haar moederonderneming.

¹⁴ Er zij opgemerkt dat de regels inzake bevoorrechte telling in de toekomst nog kunnen worden aangepast, aangezien hier momenteel onderhandelingen over aan de gang zijn op Europees niveau, in het kader van de herziening van de richtlijn kapitaalvereisten.

e) Managementvennootschappen

Overeenkomstig het transparantiebeginsel mag een managementvennootschap niet worden gebruikt om de telling van de mandaten in hoofde van een natuurlijke persoon te omzeilen. Zo mag een mandaat binnen een managementvennootschap geen dekmantel zijn voor meerdere mandaten waarbij de natuurlijke persoon optreedt als vaste vertegenwoordiger van de managementvennootschap.

Voor de toepassing van de kwantitatieve beperkingen waarin artikel 62 van de wet van 25 april 2014 voorziet, zal de Bank rekening houden met alle mandaten waarbij de natuurlijke persoon handelt als vaste vertegenwoordiger van een managementvennootschap.

Het mandaat in de managementvennootschap zelf hoeft daarentegen niet meegeteld te worden op voorwaarde dat de managementvennootschap als enig doel het uitoefenen van bestuursmandaten heeft, en dit om een “dubbeltelling” van mandaten te vermijden.

f) De uitzondering van één bijkomend niet-uitvoerend mandaat

In individuele gevallen kan de toezichthouder een afwijking toestaan van het maximum aantal mandaten waarin voorzien is in de paragrafen 5 en 6 van artikel 62 van de wet van 25 april 2014, door toe te staan dat een bijkomend mandaat wordt uitgeoefend dat geen deelname aan het dagelijks bestuur impliceert (artikel 62, §7 van de wet van 25 april 2014).

De toezichthouder houdt de EBA regelmatig op de hoogte van het gebruik dat zij van deze afwijkingsbevoegdheid maakt.

De toezichthouder staat deze afwijkingen enkel in uitzonderlijke gevallen toe en enkel indien de instelling/de betrokkene het verzoek om afwijking kan rechtvaardigen door aan te tonen dat zij/hij over de nodige tijd beschikt voor de uitoefening van het mandaat in de kredietinstelling/de (gemengde) financiële holding/ het bijkantoor van een derde land.

2.2. Voorwaarden voor de uitoefening van externe functies

De wettelijke en reglementaire bepalingen leggen niet alleen de voornoemde beperkingen op, maar bepalen ook dat de voorwaarden waaronder er externe functies mogen worden uitgeoefend, door elke betrokken instelling aan de hand van **interne regels** moeten worden vastgelegd.

2.2.1. Vaststelling van interne regels

De toezichtswetten bepalen dat de interne regels drie doelstellingen moeten hebben:

- de beschikbaarheid van de effectieve leiders van de instelling vrijwaren,
- belangenconflicten en aan de uitoefening van externe functies verbonden risico's voorkomen, met name op het vlak van de voorkennis, en
- zorgen voor een passende openbaarmaking van de externe functies.

In het reglement van 9 november 2021 wordt gespecificeerd welke regels er minimaal moeten worden vastgesteld om elk van de drie voornoemde doelstellingen te verwezenlijken. Voor meer informatie hierover zij verwezen naar de punten hieronder over beschikbaarheid, belangenconflicten en openbaarmaking.

Wat de wijze van vaststelling van de interne regels betreft, bepaalt artikel 2 van het reglement dat dit moet gebeuren door het wettelijk bestuursorgaan van de instelling, aangezien ze een onderdeel vormen van het algemeen beleid van de instelling. Het bevoegd orgaan kan vrij beslissen over de vorm van die interne regels. De interne regels kunnen dus worden opgenomen in een gedragscode of in een ander document (zoals het “fit & proper”-beleid). Dit orgaan zal periodiek nagaan of de regels die het heeft vastgesteld nog aansluiten bij de situatie van de instelling. De periodiciteit hiervan moet in de interne regels worden vastgelegd.

Het reglement van 9 november 2021 voorziet ook in de verplichting om een passende controleprocedure in te stellen, alsmede in een sanctieregeling voor eventuele inbreuken op de interne regels.

2.2.2. Toestemming op basis van een dossier

Aangezien de situaties van de betrokken instellingen onderling sterk van elkaar verschillen, verplicht artikel 3 van het reglement van 9 november 2021 het directiecomité of, in voorkomend geval, het bestuursorgaan van elke instelling om in concreto te beoordelen welke impact de door haar effectieve leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties uitgeoefende externe functies heeft op hun naleving van de interne regels inzake belangenconflicten en op hun beschikbaarheid om hun functies in de instelling ten volle te kunnen uitoefenen, rekening houdend met de voornoemde beperkingen.

Deze verplichting om toestemming te vragen geldt niet voor de externe functies waarvoor de betrokkene wordt benoemd op voordracht van de instelling. Die functies worden immers geacht in het verlengde te liggen van de functies van de betrokken persoon in de instelling.

Voor de uitoefening van elke andere externe functie is de toestemming vereist van:

- het directiecomité: voor effectieve leiders of verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties (indien er geen directiecomité is, door het wettelijk bestuursorgaan);
- het wettelijk bestuursorgaan: voor niet-uitvoerende bestuurders of indien het gaat om een externe functie in een genoteerde vennootschap. In dit geval beslist het wettelijk bestuursorgaan op voorstel van het directiecomité of, indien er geen directiecomité is, van de effectieve leiders.

Het orgaan dat bevoegd is om toestemming te geven, neemt zijn beslissing op basis van een dossier dat de informatie bevat die dit orgaan nodig heeft om de impact in te schatten van de voorgenomen externe functie op de situatie van de betrokkene met betrekking tot de interne regels die van toepassing zijn inzake belangenconflicten en op zijn beschikbaarheid om zijn functie in de instelling uit te oefenen.

Meer in het bijzonder moet het dossier ten minste de volgende informatie bevatten:

- 1) belangenconflicten waartoe de uitoefening van de externe functies aanleiding zou kunnen geven op grond van de functie van de betrokkene in de instelling;
- 2) het aantal dagen per maand dat de betrokkene zal besteden aan elk van zijn functies, ongeacht of het gaat om externe functies of om een andere functie die met name wordt uitgeoefend in het kader van een arbeidsovereenkomst; en
- 3) de wijze waarop de instelling kan nagaan of die tijd effectief aan haar is besteed.

Op basis van die informatie gaat het bevoegd orgaan na of de externe functies al dan niet afbreuk doen aan de voor het gezond en voorzichtig beheer van de instelling vereiste beschikbaarheid en aan de voorkoming van belangenconflicten. Indien de betrokken externe functies effectief afbreuk zouden doen aan de beschikbaarheid, verzet het bevoegd orgaan zich tegen de uitoefening ervan.

Het orgaan dat de toestemming heeft verleend, wordt op de hoogte gebracht van elke relevante wijziging¹⁵ in de gegevens van het voornoemd dossier. Naar aanleiding van zo'n wijziging kan het orgaan zijn analyse herzien en, in voorkomend geval, zijn toestemming intrekken indien de uitoefening van de externe functie niet langer kan worden toegestaan op grond van de interne regels.

2.2.3. Regels in verband met de beschikbaarheid

De interne regels moeten regels omvatten die de beschikbaarheid van de bestuurders, effectieve leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties voor de uitoefening van hun functies in de instelling vrijwaren.

Voor significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014 en voor (gemengde) financiële holdings bevatten de interne regels minstens de kwantitatieve beperkingen waarin de wet van 25 april 2014 voorziet, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de niet-uitvoerende bestuurders en de leden van het directiecomité of, indien er geen directiecomité is, de personen belast met de effectieve leiding.

Voor de andere financiële instellingen beveelt de Bank aan de interne regels te baseren op de elementen die worden vermeld in het "fit & proper"-handboek van de Bank voor de beoordeling van de tijdsbesteding/beschikbaarheid.

¹⁵ Voorbeelden van relevante wijzigingen zijn: een verandering van functie, bijvoorbeeld van niet-uitvoerend bestuurder tot voorzitter van het wettelijk bestuursorgaan, een belangrijke wijziging van het maatschappelijk doel of de rechtsvorm van de entiteit waar de externe functie wordt uitgeoefend, enz.

2.2.4. Regels in verband met belangenconflicten

Rekening houdend met het risico op belangenconflicten en bijgevolg met het feit dat de aansprakelijkheid van de instelling kan worden ingeroepen, moeten in de interne regels minimaal de volgende twee vereisten worden opgenomen indien een bestuurder, een effectieve leider of een verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie een externe functie uitoefent in een vennootschap waarmee de instelling geen nauwe banden heeft.

In de eerste plaats mag de instelling enkel tegen normale marktvoorwaarden een dienst verlenen aan een vennootschap waarin een bestuurder, een effectieve leider of een verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie van de instelling een externe functie uitoefent. De instelling dient ervoor te zorgen dat haar internecontroleprocedures worden aangepast zodat ze kan nagaan of aan dit vereiste is voldaan.

Verder moeten de interne regels bepalen dat de bestuurder, de effectieve leider, of, in voorkomend geval, de verantwoordelijke voor een controlefunctie zich dient te onthouden van inmenging, zowel in de instelling als in de vennootschap waar de externe functie wordt uitgeoefend, in beraadslagingen, stemmingen en adviezen die verband houden met een relatie tussen de instelling en die vennootschap, of van het op enigerlei wijze beïnvloeden, in welk stadium en op welk niveau van de besluitvorming ook, van een discussie over een bestaande of toekomstige relatie tussen de instelling en die vennootschap, met name door het deelnemen aan vergaderingen of het verstrekken van adviezen in verband daarmee.

Voorts wordt voor meer informatie over het begrip belangenconflicten en de verschillende soorten belangenconflicten die zich kunnen voordoen (persoonlijke, professionele, financiële en politieke), verwezen naar het deel over de onafhankelijkheid van geest in het "fit & proper"-handboek van de Bank en naar de sectorale governance-handboeken.

2.2.5. Specifieke regels voor genoteerde vennootschappen

Wanneer een externe functie wordt uitgeoefend in een genoteerde vennootschap in België of in het buitenland, voorziet het reglement van 9 november 2021 in een aantal regels die moeten voorkomen dat de instelling in opspraak wordt gebracht bij eventueel marktmisbruik met betrekking tot de effecten van de betrokken genoteerde vennootschap.

De eerste maatregel betreft transacties in financiële instrumenten van de genoteerde onderneming waarbij een externe functie wordt uitgeoefend door een bestuurder, een effectieve leider of een verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie. Voor zover de vergunning van de instelling dit toelaat, moeten de interne regels de internecontroleprocedures van de instelling aanvullen door te bepalen dat alle verrichtingen die rechtstreeks of onrechtstreeks door de voornoemde personen worden uitgevoerd, moeten verlopen via de rekeningen van de bestuurder, de effectieve leider of de verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie van de instelling. Indien de vergunning van de instelling haar niet toelaat de verrichtingen op een dergelijke wijze te centraliseren, moeten de interne regels ten minste voorschrijven dat de instelling daarvan vooraf in kennis wordt gesteld.

Om te voorkomen dat de instelling bij een eventueel marktmisbruik in opspraak komt, vereist de tweede maatregel dat de interne regels de invoering van systemen of procedures opleggen om:

- (i) duidelijk aan te geven binnen welke periodes de instelling zelf, in het kader van de voornoemde eerste maatregel of van haar beleggingsportefeuille, verrichtingen in effecten mag uitvoeren die zijn uitgegeven door de genoteerde vennootschap waar de externe functie wordt uitgeoefend. Door de afbakening van die periodes kunnen de betrokken personen nagaan of ze een verrichting mogen uitvoeren zonder argwaan te wekken of de reputatie en integriteit van de instelling in het gedrang te brengen. Hierbij wordt vooral gedacht aan de periodes die voorafgaan aan voorspelbare gebeurtenissen (bv. de bekendmaking van periodieke resultaten) die de waarde van de effecten van een genoteerde vennootschap kunnen doen schommelen.
- (ii) een daarvoor aangewezen persoon te laten beoordelen of de verrichtingen die door de personen waarvoor de eerste maatregel geldt evenals door de instelling in het kader van haar beleggingsportefeuille worden uitgevoerd, in overeenstemming zijn met de wetgeving inzake marktmisbruik en, in voorkomend geval, met de aanvullende instructies van de instelling. Deze beoordeling kan hetzij vooraf geschieden - op verzoek van degene die een verrichting wenst uit te voeren - rekening houdend met de door de instelling vooraf bepaalde periodes, hetzij op eigen initiatief, achteraf, nadat de verrichting is uitgevoerd.

2.2.6. Openbaarmaking van externe functies

Krachtens het reglement van 9 november 2021 moeten externe functies die binnen of buiten de groep van de instelling worden uitgeoefend door de bestuurders en de effectieve leiders van de instelling, openbaar worden gemaakt. Dit geldt niet voor de externe functies die worden uitgeoefend door verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties.

In de interne regels kan worden geopteerd voor een openbaarmaking:

- in het jaarverslag, of
- op de website van de instelling, waarbij in het jaarverslag wordt vermeld op welke wijze de externe functies openbaar worden gemaakt.

Als de informatie openbaar wordt gemaakt op de website van de instelling, vereist het reglement dat die informatie regelmatig wordt geactualiseerd en dat dit uiterlijk 2 maanden na de wijziging van de lijst van de betrokken externe functies gebeurt.

Wanneer verschillende instellingen die deel uitmaken van eenzelfde groep, voor deze vorm van openbaarmaking kiezen, kan er mee worden ingestemd dat hun websites onderling naar mekaar verwijzen, zodat de te publiceren informatie op één enkele plaats binnen de groep wordt gecentraliseerd. Het feit dat technisch wordt geopteerd voor een publicatie via het internet doet evenwel niets af aan de verantwoordelijkheid van elke betrokken instelling voor de juistheid en de volledigheid van de informatie die zij publiceert over de door haar leiders uitgeoefende externe functies, en, a fortiori, aan haar verantwoordelijkheid voor de toetsing van de overeenstemming van die externe functies met de toepasselijke wettelijke bepalingen en interne regels. Dit betekent in elk geval dat elke instelling effectief moet beschikken over alle voor de voornoemde toetsing vereiste informatie over de externe functies van haar eigen leiders.

De volgende gegevens moeten openbaar worden gemaakt:

- a) de namen en functies van de bestuurders en effectieve leiders van de instelling die een externe functie uitoefenen;
- b) de naam van de vennootschap / onderneming met een andere vorm / openbare instelling waar een externe functie wordt uitgeoefend, de plaats van haar zetel, de sector waarin ze bedrijvig is en, in voorkomend geval, de gereguleerde markt waarop de door haar uitgegeven financiële instrumenten zijn genoteerd of worden verhandeld;
- c) de functie die de betrokken bestuurder of effectieve leider uitoefent in de vennootschap / onderneming met een andere vorm / openbare instelling;
- d) het bestaan en de omvang van een kapitaalband van 5 % of meer die de instelling bezit in de vennootschap / onderneming met een andere vorm / openbare instelling.

3. Informatieverstrekking aan de Bank

3.1. Interne regels

Conform artikel 2, eerste lid van het reglement moeten de regels die door het wettelijk bestuursorgaan van de instelling worden vastgesteld, aan de Bank worden meegedeeld. Indien de interne regels worden gewijzigd, moet de geactualiseerde versie aan de Bank worden medegedeeld.

Hiervoor dient gebruik te worden gemaakt van het door de Bank ter beschikking gestelde IT-platform.

Er zij ook opgemerkt dat de Bank niet bevoegd is om vooraf toezicht uit te oefenen op de interne regels en dat zij bijgevolg geen toestemming moet geven vóór de goedkeuring van die interne regels of van eventuele wijzigingen erin.

3.2. Kennisgeving aan de Bank van de externe functies die door de leiders worden uitgeoefend

Overeenkomstig de betrokken wettelijke en reglementaire bepalingen dienen de instellingen de Bank onverwijld op de hoogte te brengen van de externe functies die worden uitgeoefend door de personen waarop deze mededeling betrekking heeft (met uitzondering van de verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties en de effectieve leiders "N-1").

3.2.1. Passende organisatie

Om deze verplichting te kunnen naleven, moeten de instellingen over een passende organisatie beschikken die hen in staat stelt na te gaan of zij over alle vereiste informatie beschikken over de externe functies die door hun bestuurders, effectieve leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties worden uitgeoefend. In dat verband wordt de instellingen met name aanbevolen om deze personen individueel op de hoogte te brengen van de wettelijke en reglementaire bepalingen die op hen van toepassing zijn, alsook van de interne regels die door de instelling zijn vastgesteld krachtens die bepalingen. Bovendien dienen zij de aandacht van die personen specifiek te vestigen op de noodzaak voor kandidaat-bestuurders / effectieve leiders / verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties om de instelling zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van alle externe functies die zij uitoefenen en haar vervolgens van tevoren in kennis te stellen van alle belangrijke wijzigingen in de externe functies die reeds zijn gemeld en toegestaan.

3.2.2. Platform voor kennisgeving aan de Bank

Voor nieuwe leiders wordt voor de kennisgeving van externe functies gebruikgemaakt van het fit & proper-formulier "Nieuwe benoeming". Voor bestaande leiders geschiedt de kennisgeving van nieuwe externe mandaten aan de hand van het formulier "Nieuwe elementen" (zie hoofdstuk 5 van het "fit & proper"-handboek).

Daarnaast moeten de instellingen de informatie die zij via het eManex-platform verstrekken, voortdurend actualiseren. Dit platform geeft een overzicht van alle externe functies die worden uitgeoefend door de leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties van een financiële instelling.

De informatie die op het eManex-platform moet worden opgenomen, betreft:

- de precieze identificatie van de betrokken leider / verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie en zijn functie bij de instelling;
- de precieze identificatie van de vennootschappen, ondernemingen of instellingen waarin de betrokken leider / verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie externe functies uitoefent;
- de kenmerken van de externe functies die de betrokkene bij die vennootschappen, ondernemingen of instellingen uitoefent;
- indien van toepassing, de procedure voor het verlenen van toestemming door de organen van de instelling;
- de wijze van openbaarmaking, indien openbaarmaking vereist is.

De concrete en gedetailleerde werking van dit systeem voor de mededeling van de vereiste informatie wordt toegelicht in een "technisch protocol" en in de "handleiding eManex", die beschikbaar zijn op de website van de Bank¹⁶.

4. Toezicht

4.1. Door de instelling

De Bank wijst de instellingen op hun verantwoordelijkheid op het vlak van het toezicht op de naleving van de voornoemde wettelijke en reglementaire bepalingen door hun leiders en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties.

¹⁶ Elke instelling stelt één van haar leiders aan als verantwoordelijke voor het opzetten van de vereiste organisatie om zich te conformeren aan de ter zake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen, onder wiens bevoegdheid de vereiste informatie aan de Bank wordt meegedeeld. Deze persoon is met name verantwoordelijk voor de volledigheid, de juistheid en de actualisering van de informatie die in dat verband aan de Bank wordt meegedeeld. Groepen die verschillende betrokken instellingen omvatten, wordt aangeraden een coördinator aan te stellen onder de verantwoordelijke leiders die elke entiteit heeft aangesteld. Naast zijn verantwoordelijkheden binnen de instelling(en) waarvan hij leider is, moet deze coördinator belast worden met het toezicht op de algemene samenhang van de interne regels die zijn vastgesteld door de verschillende instellingen binnen de groep. Bovendien moet hij waken over de juistheid, de volledigheid en de coherentie van de voor de verschillende instellingen van de groep beschikbare informatie over de door hun leiders uitgeoefende externe functies, waarop zij zich baseren, enerzijds om elk afzonderlijk na te gaan of die functies in overeenstemming zijn met de toepasselijke wettelijke bepalingen en interne regels, en anderzijds om de vereiste publicaties te verrichten.

Overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het reglement van 9 november 2021 moet het wettelijk bestuursorgaan van de financiële instellingen een toezichtsprocedure instellen om na te gaan of de interne regels worden nageleefd.

Artikel 7, tweede lid van het reglement van 9 november 2021 bepaalt eveneens dat deze procedure ook moet inhouden dat jaarlijks op een vastgestelde datum wordt nagegaan of de via eManex aan de Bank gerapporteerde informatie volledig en actueel is.

In dit verband beveelt de Bank aan deze jaarlijkse verificatie tezelfdertijd uit te voeren als de periodieke herbeoordeling van de individuele en collectieve geschiktheid van de leden van het wettelijk bestuursorgaan en de verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties. De instelling kan echter van oordeel zijn dat een ander tijdstip geschikter is. De Bank verlangt ook van de financiële instellingen dat zij het team dat instaat voor het prudentieel toezicht op de hoogte stellen van de uitvoering van deze jaarlijkse verificatie.

De interne regels moeten bovendien voorzien in een passende sanctieregeling die wordt toegepast wanneer de betrokken bepalingen niet worden nageleefd.

4.2. Door de toezichthouder

De Bank (of de ECB voor instellingen die onder haar rechtstreeks toezicht staan) voert op basis van de informatie die haar wordt toegestuurd een a posteriori controle uit op de naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen en met name op de wettelijkheid van de externe functies waarvan zij in kennis wordt gesteld.

Bovendien kan de Bank (of de ECB voor instellingen die onder haar rechtstreeks toezicht staan) tijdens inspecties ter plaatse nagaan of de administratieve organisatie en interne controle die de instellingen hebben ingesteld om zich te conformeren aan de hierboven toegelichte wettelijke en reglementaire bepalingen, passend is.

5. Toepassing van deze mededeling

Voor alle financiële instellingen waarop deze mededeling betrekking heeft, wordt circulaire PPB-2006-13-CPB-CPA betreffende de uitoefening van externe functies door de bestuurders van gereguleerde ondernemingen ingetrokken en vervangen door deze mededeling. Wat specifiek de significante kredietinstellingen in de zin van artikel 3, 30° van de wet van 25 april 2014 en de (gemengde) financiële holdings betreft, geldt hetzelfde voor de externe richtsnoeren voor de toepassing van de bankwet. Zij is met onmiddellijke ingang van toepassing.

Er wordt een elektronische kopie van deze mededeling verzonden naar de commissarissen, erkend revisoren van de betrokken financiële instellingen.

Hoogachtend

Pierre Wunsch
Gouverneur